

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszló, I., Rákóczy-ut
289. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:

BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:

Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egyregeved évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfize-
tőknek 3 pengő. — Lapzárta
szombaton délelőtt 10 órakor.

A tények beszélnek.

Az adófizetés seholye népszerű dolog, nálunk sem az. Ellenben nagyon népszerűek az adózás elleni panaszok és épen ezért minden ország politikusai az adósérelmek elleni szónoklással iparkodnak babéraitak szaporítani. Nálunk sincsen ez másképen. Jöhet a pénzügyminiszter bármiféle adóintézkedéssel, még ha mérsékli is az adót, ha leszállítja a közterheket, ha enyhítéseket rendel el az adóbehajtásban, vagy akár, ha egészen elengedi egyik-másik adót, amint ez most nálunk történt a földadóval: mindig csak az adósróft szidják, az adósok keseregnek. Ez már egyike a legrégebb gramofonlemezeknek.

Nincs is abban semmi új, vagy csodálni való, hogy a nemrég kiadott adórendeletre is ráfogják az adó emelését. Ezt a vádat már önmagában nagyon gyanussá teszi az az egyszerű tény, hogy az állami költségvetés a jövő évre 72 millióval kevesebb bevételt irányoz elő, mint a most folyó évi költségvetés. Ha pedig az állam közszolgáltatásokban 72 millióval kevesebbet akar bevenni, mint az előző évben, ugy ezt a kevesebbet nem lehet többnek elkeresztelni, mert hiszen a kisebb közteher nem jelenthet nagyobb közteheret. A végösszegében 70 millióval csökkentett bevétel semmiesetre sem hozhat adóemelést, mert azt jelenti, hogy a fejenkénti adóteher csaknem tíz millióval lett kisebb.

Miről van szó az új adórendeletben? Nem egyébről, mint arról, hogy a múlt esztendőben elrendelt különböző szükségadókat a jövő költségvetési évre is megkivánja az állam, csakhogy a múlt évinél

sokkal kisebb adagban. Így a házadó utáni szükségadó eddig tíz százaléka volt a házbérvédelemnek. Az új adórendelet ezt a tíz százalékot a jövő évre egy százalékban állapítja meg: nem emelte tehát a háziurak szükségadóját, hanem leszállította felére. Még ennél is nagyobb csökkentést hoz az új adórendelet a jövedelemadó után eddig fizetett szükségadóra nézve. Köztudomásu ugyanis, hogy a folyó költségvetési esztendőben 100 százalékos szükségadó volt érvényben a fizetett jövedelmi adók után, vagyis, hogy a jövedelmi adót valójában kétszeresen kellett fizetni. Most az új adórendelet ezt a 100 százalékot leszállítja 30 százalékra, tehát az eddiginek nem is az egyharmadára. Hogy az ilyen 100 százalékról 30 százalékra való leszállítást miképen lehet adóemelésként nevezni, azt fejtsék meg az ellenzéki adópolitikuskok.

Igenis van az új rendeletben két újabb adó, ami valószággal adóemelést jelent. Ez a két új adó a társulati adó 25 százalékkal való pótlékolása és az ingatlan nyereségből eredő nyereségek megadóztatása. Mind a két adónem azonban az igazságos és arányos adóztatás követelményét valóítja meg. A gazdaérdekeltségek évek óta panaszoják, hogy a részvénytársulatok nem veszik ki eléggé részüket a közteherviselésből. Ezenkívül az u. n. családi és ház-részvénytársaságok eddig egyáltalán nem adóztak, vagy legalább is a legtöbb esetben kivonták magukat a törvényes adókötelezettség teljesítése alól. Most a társulati adó terén az új adórendelet rendet teremt és egy részvénytársaság sem fogja kijátszhatni az adótörvényeket.

Az pedig csak teljesen jogos és helyes, hogy aki munkanélküli ingatlan-spekulációval nagy nyereséget ért el, az ezekben a nehéz időkben adja le a nyereség egy részét az állam javára és ezzel könnyítsen a széles néprétegek adóterhein.

Az adórendeletnek még azt az intézkedését is szokták kifogásolni, hogy a vagyonadó 100 százalékos pótlékolását rendeli el. A pénzügyminiszter már megmagyarázta nagy exorzéjában, hogy a vagyonadó kulcsa nálunk milyen elenyészően csekély és hogy a fundált vagyon épen ezért csak igen kis mértékben adózik. Hiszen egymillió pengőig a vagyonadó csak egy ezrelék, vagyis akinek egymillió vagyona van, az mindössze ezer pengő vagyonadót fizet. És ez a törpe adókulcs csak 20 millió vagyonadónál éri el a két ezreléket, ami annyit jelent, hogy akinek 20 millió vagyona van, az a száz százalékos vagyonadó pótlékkal együtt évente

4000 pengő vagyonadót fog fizetni. A vagyonnak ily abszolút csekély megadóztatása az adóigazság legelemibb követelménye, mert ha valaki már 6000 pengő jövedelem után kb. 100 pengő jövedelemadót fizet, ugy valóban elmarad az arányos adózástól a milliós vagyon az ő ezer pengős vagyonadójával. Alig hisszük, hogy akad a milliómosokon kívül Magyarországon józan ember, aki a milliók urainak ezt az enyhe megterhelését kifogásolná és az újabb adóteher miatt panaszkodnék.

Egyenként végignézve az adórendelet intézkedéseit, meg kell állapítani, hogy a kormány nem adóemelést, hanem adócsökkentést hozott az új adórendeletben. Már t. i. adócsökkentést a dolgozó szélesebb néposztályok, a gazdák, a polgárok és a munkásság javára. Nagyon is eltávolodik az igazságtól az, aki a csökkentésekre rá akarja fogni, hogy adóemelés.

A magyar kisiparos sorsa.

Irta: Dr. Örfy Imre országgyűlési képviselő.

A magyar földmives és kisiparos édes testvérek. Hogy egymás nélkül nem lehetnek meg és hogy az egyiknek a baja, mennyire baja a másiknak is, azt a mostani szomorú állapotok bizonyítják legjobban: a magyar földmivesnek példátlan anyagi gondjai teljes erejükkel áterjedtek a vidéki kisipar minden szakmájára.

Legutóbb tárgyalta a képviselőház az ipartestületek reformjáról és az új országos kisipari központról szóló törvényjavaslatot. Ez időszerűvé teszi, hogy egy kis szemlét tartsunk a magyar kisiparosság különleges bajai felett. A nagyipar a nagyvárost, a kisipar a kisvárost és még inkább a falut jelenti általában az egész világon.

A magyar kisiparos mindig előharcosa volt a független nemzeti állam gondolatának és oszlopa volt a polgári társadalomnak. Éppen ezért politikailag is nagy érték volt mindig és ma, mikor a nemzeti, valamint polgári gondolatot a nemzetközi

szociáldemokrácia szüntelenül támadja, kétszeres kötelessége az államnak, hogy a mindegyre jobban pusztuló kisiparnak a hóna alá nyuljon. Jaj annak a polgári társadalomnak, mely nem tudja megóvni egyes polgári rétegeit a teljes elszegényedéstől, vagy amint azt mondani szokás, az elproletárosodástól! A kisiparosság tekintélyes része is erre a szomorú lejtőre jutott s az államhatalomnak minden eszközt igénybe kell vennie, nemcsak az irányban, hogy ez a folyamat megálljon, hanem, hogy fordított társadalmi mozgalom induljon meg: a proletár-sorsba jutott kisiparos újból független polgárrá váljék. Melyek ezek az eszközök? A nagy bajokat sohasem lehet egyetlen műfogással, vagy egyszerű kezeléssel meggyógyítani. Sok irányu, a lényegig hatoló intézkedésekre van szükség a kézművesség megmentése érdekében is.

A kisipari hitelnek a fővárosba

Ha DEBRECENBE utazik, keresse fel

HALÁSZ NÁNDOR ékszerész üzletét

a Debreceni Első Takarékpénztár palotájában

ahol legolcsóbban vásárolhat mindennemű arany és ezüst ékszereket!

központosított rendszere tovább nem tartható fenn, a vidéki pénzügyi intézetek s még inkább szövetkezeteknek a hitel-szervezetbe való bevonása tehát igen sürgőssé vált. Az egyforma szakmák termelésének észszerű, gazdaságos és egységes vezetése, általában a termelés okos irányítása még talán a hitelkérdésnél is fontosabb és a megújuló ipar-tünetekre, valamint az új országos szervezetre nagy hivatás vár e téren. A forgalmi-adó terén a fázisrendszert óvatosan kell fogadni a kisiparnak, mert az kétélű fegyver, inkább az átalányok méltányos csökkentése legyen a követelmény.

A közmunkákban való fokozottabb részvételt, különösen a kontárok elleni törvény mielőbbi meghozatalát minden iparosnak és iparosbarát politikusnak erőlyesen kell sürgetnie. Utóbbi tekintetben komoly eredményt csak akkor lehet elérni, ha a törvény a kontárokkal dolgozókat közönséget is valamely hátrány-

nyal fogja sújtani. A Társadalmi-biztosító terhei a kisiparra egyre elviselhetetlenebbekké válnak. Ezek csökkentése és az öregség esetére szóló biztosítás felfüggesztése általános kisipari kívánalom. A tanoncoktatás újra-szervezésénél a kereskedelmi szellemre kell nagy súlyt fektetni, hiszen a kisiparos kereskedői képesség hiánya miatt kitűnő kisiparosokat tönkremenni.

Az itt érintett legfontosabb gazdasági és pénzügyi feladatok mellett egy percig sem szabad a kisipari szervek szerepéről megfeledkezni. Amint a most letárgyalt törvényjavaslat mutatja, az állam itt sokat, igen sokat tehet. Meggyőződésem, hogyha a javaslat törvényt válik és az iparosok erőt, tudást, önzetlenséget visz be az új és újított szervezeteibe, rövidesen megérjük a földközi magyar kisiparnak újra-születési korszakát, melyet szívből kíván neki minden önzetlen, igaz barátja.

A hajduszoboszlói gyógyfürdőről.

Most, amikor úgy látszik, hogy a debreceni hőforrás nem tudja beváltani a hozzáfűzött reményeket, nekünk szoboszlóiaknak mindent el kellene követnünk arra, hogy fürdőnköt minél előbb szebbé, kellemesebbé és igazán népszerűvé tegyük.

Sajnos, ebben az irányban csak nagyon kevés fejlődést tudok megállapítani s attól félek, hogy megint nem jó uton haladunk.

Az ide építkezni akaró idegen intézmények ajánlatait következetesen visszautasítottuk, jóllehet mi magunk jóformán semmit sem tudunk építeni és amit csinálunk, abban sincs valami sok köszönet.

A mult esztendőben felépített pihenőt keresve sem lehetett volna a jelenleginél alkalmasabb helyen felállítani, most pedig úgy hírlík, hogy az eddig használatos vendéglői

sátor helyén akar a város valamelyes fedett vendéglői helyiséget építeni, meghagyván eredeti helyén mindnyájunk büszkeségét, a volt vásári bódét is.

A kezdetek-kezdeten is megboradtam, mikor ezt a bódét megálltam a fürdőtelepen, most pedig végzetes hibának tartanám, ha nem a bódé helyén épülne fel a kérdéses fedett vendéglő.

Favázsa, villa stílusban, a mostani bódé eltüntetésével és annak a helyén kellene a vendéglői helyiséget felépíteni, a fürdőmedencék felé terrasz-szerű kiugróval, a pihenőt pedig okvetlenül át kellene telepíteni a két nagy medence közé.

Ha erre nincsen pénz, akkor inkább semmit se csináljunk, de ne tegyük csuffá toldott-foldott, oda nem illő épületekkel az egész fürdő telepet.

Egyébképen bizonyos resignációval állapíthatom meg, hogy a fürdő helyzetének és jövődjének megítélésénél valami érthetetlen elbizakodottság tapasztalható, még talán a vezető körök egyrészenél is.

A hőforrás felbukkanásakor egyesek mindjárt világfürdőről ábrándoztak, ma pedig a hőforrás vizét nevezik ki egyszerűen világhírűnek, holott ettől a szoboszlói gyógyviz még legalább is olyan messze van, mint Makó Jeruzsálemtől, pedig hát ez sem megvetendő távolság.

Kétségtelen, hogy a szoboszlói gyógyviz csodálatos gyógyhatású, megfizethetetlen természetű kincs, de ezt a kincset megfelelő módon ki is kell használni.

Már a fürdő átvételekor kötelessége lett volna a városnak, hogy 200—300 pengő költséggel a fürdő-vendéglő és a fürdőzők érdekében a fürdőtelepen egy jégvermet építtessen és azt minden télen jéggel tele hordassa.

A „Független Hajduság”-ban a mult héten megjelent, egyébképen sok tekintetben igen figyelemreméltó cikkben az foglaltatik, hogy Veress Béla főmérnök ur szerint: „medencéinket minden nap tiszta forrásvizrel van módunkban megtölteni”, de ezt a kivételesen előnyös helyzetünket, az én tapasztalatom szerint, eddig még sohasem használtuk ki, én legalább még sohasem találtam a medencékben minden nap tiszta „forrás” vizet.

Ezenkívül a minden napi tiszta víz olyan forró, hogy abban fürödni nem is lehet és ennek ellenére semmiféle hűtőkészülékkel nem történt gondoskodás, már pedig így bajos világhírt szerezni.

Mindezekkel az észrevételekkel egyáltalán nem az volt a célom, hogy a kákn is csomót keressek és gáncsoskodással a vezető körök kedvét rontsam, hanem épen ellenkezőleg: azt szeretném, hogy addig,

amíg nem késő, mindent kövessünk el a fürdő felvirágoztatása és megkedveltetése érdekében, mert bármennyire ócsároljuk is a debreceni vizet, a debreceni forrásról is el lehet mondani, hogy a leányzó nem halt meg, csak aluszik és ha egyszer Debrecen a fürdőt megépíti, akkor mi már végérvényesen elkészítünk minden ujtitással.

-y.

A zöld könyv harmadik kiadásában.

A kormányzati politika szempontjairól és jogalkotó tevékenységéről szóló ismertetés, az ugynevezett zöld könyv, mely elsősorban a politikusokat és a közgazdasági élet tényezőit kívánta tájékoztatni az állami élet feladatainak megoldásáról, két hét alatt az első két felhivatalos kiadásban teljesen elfogyott, úgy hogy a könyvet harmadik kiadásban is meg kellett jelentetni és az most már könyvtári forgalomba került. Ma hagyta el a sajtót az új zöld könyv a Grill-féle könyvkereskedés r.-i. kiadásában. A 48 oldalas füzet ára 80 fillér, megszerezhető minden könyvkereskedés által.

Az új kiadásban tárgymutatószerű oldalcímek kísérik a kormány legközelebbi célkitűzéseinek és eddigi intézkedéseinek ismertetését, hogy ezáltal a közönség szélesebb rétegei is könnyen áttekinthető tájékoztatást nyerjenek a legfőbb politikai és gazdasági kérdésekről. A könyv részletesen ismerteti az ország jelenlegi gazdasági helyzetét, a pénzügyi viszonyokat, a kormány szükségrendeleteit és gazdasági munkaprogramját, a devizahelyzetet, a külföldi kölcsönök ügyét, a termelés értékesítését, a termelési hiteleket, az ipari árak ellenőrzését, a kisipari hitelt, a külállamokkal kötött áruforgalmi egyezményeket, a vámpreferenciákat és exporthitel kedvezményeket, a transzfermoratóriumot

Régmult dolgok.

Hajduszoboszló város multjából. — VIII.

1901. évi október 2-ikára tüzték ki a hajduszoboszlói képviselőválasztást. A közhangulat felette izgatott és a választás kimenetele a legutolsó pillanatokig bizonytalan volt. A választás reggelén a szavazás megkezdése előtt a pártvezetés a beérkezett hiteles adatok alapján kimutatta, hogy Kovács Gyulának 16—20 többsége feltétlenül lesz. Néhaj jó öreg Pap Elek országgyűlési képviselő bányánk ugyanis kitanította a pártvezetőséget és a jelöltet, hogy aki a legcsekélyebb mértékben himezik-hámozik; vagy olyan kijelentést tesz, hogy majd ott lesz a választáson, majd megmondolja a dolgot, talán el fog utazni, kedvezőtlen az egészségi állapota; vagy lehetséges, hogy feléje sem néz a szavazásnak; az e fajta szavazókat az ellenfélhez kell számítani. Csakugyan be is vált ez a kitűnő recept. Egyetlen egy eset se volt, ahol a Kovács Gyula pártja csalódott volna. Pár uri ember elutazott ugyan a városból, de azok tényleg kényelmetlen helyzetben is voltak. A szavazás két küldöttség előtt folyt. Választási elnökül dr. Czeglédy Mihály vármegyei főügyész választotta meg a vármegyei központi választmány. A városi szavazatszedő küldöttség elnöke is ő volt, helyettes elnökül és a vidéki szavazás vezetőjéül Dalmy László th. biz. tag, balmazújvárosi földbérleti küldöttek ki. A szavazás megkezdését a sorshuzás a Kovács pártjának juttatta. A vidéki küldöttség előtt Polonyi

Géza állandóan 150—160 többséggel vezetett. A városi szavazásnál az esélyek egyformák voltak. Dr. Czeglédy Mihály este hat órakor egy órai zárórát tűzött ki a városi küldöttség-nél. Óriási izgalom veit erőt a választók tömegein s az érdeklődőkön, amikor esti 6 óra 15 perckor a szavazatok száma egyenlőt mutatott. Igaz, hogy a bizalmi férfiak még nem szavaztak le, de azok egyenlő arányban voltak mindkét párt részéről s így újabb szavazók után kellett volna nézni, ha ugyan lehetett volna még ilyeneket felkutatni. A legválságosabb pillanatokban jelent meg a döntés színhelyén, a város háza nagytermében id. Soós János gazda, a párt ügyvezető társelnöke 30 szavazóval, Grósz Nagy Mihály mérszáros, a párt egyik agilis tagja 18 szavazóval. Csupa jóra való, egyszerű emberek. A sorsdöntő tömeg láttára dr. Kiss Sándor Polonyi-párti főbizalmi kijött sodrából s odaszólt id. Soós Jánoshoz:

— Ugyan János bácsi, honnan a fészkes fenéből vették ezeket az embereket?

— Hát bizony, ha tudni akarja a doktor ur, megmondom. Ezek a jó emberek a szikhátról jöttek. Reggel óta egy kis birkahuson, boroskán, miegymáson tengődtek. Tetszik tudni, hogy öt évben csak egyszer szokott lenni választás. Ugy gondoltuk, hadd élvezzenek ezek a jó emberek este feléig egy kevéssé, azután ha leszavaztak, megtették a kötelességüket, majd haza szelédéznek...

Hét órakor hirdette ki dr. Czeglédy Mihály választási elnök az eredményt. Kovács Gyula Hajdu-

szoboszlórol 778, a vidékről 254, összesen 1032, Polonyi Géza Hajduszoboszlórol 566, a vidékről 414, összesen 980 szavazatot nyert, minél fogva a kerület Kossuth-párti függetlenségi 48-as országgyűlési képviselőjéül 52 szótöbbséggel a népszerű Kovács Gyula polgármester választott meg.

Leirhatatlan az az öröm, ahogy a választás eredményét a Kovács-párt fogadta. Kovács Gyulát, ki a Hajduszoboszlói Takarékpénztár épületében tartózkodott, vállain vitte fel a város házához a tömeg. Dr. Czeglédy választási elnök hazafias, lelkes szavak kíséretében adta át neki a mandátumot. Kovács Gyula meghatottan vette azt át. A tömeg újra vállaira kapta s úgy vitte a főhadiszállásra vissza. Mikor a kir. adóhivatal vasut-utcai sarkához kiért vele a tömeg, a feledhetetlen emlékü dr. Grósz Adolf ügyvéd, a Kossuth-párt társelnöke és egyik fáradhatlan lelkes hive, többszáz fáklyát, égboggyertyát lobogtató választópolgár élén fogadta s intézet hozzá magasróptü, szívből fakadó szavakat. Ezeknek a szavaknak a méltó megköszönésére a mélyen megilletődött Kovács Gyula alig talált megfelelő kifejezéseket.

Polonyi Gézát mélyen elkésé-ritette a szoboszlói választás eredménye. Az esti 11 óras vonattal utazott vissza a székesfővárosba. A véletlen úgy hozta, hogy a vonaton egy szakaszba került gróf Dégenfeld Pállal, a tiszántúli ref. egyházkerület mostani főgondnokával, akit aznap, mint kormánypárti jelöltet dr. Benedek János függetlenségi 220 szótöbbséggel buktatott meg Hajduböszörményben.

A két jelölt talán először jött össze az életben. Kölcsonösen elpanaszolták egymásnak választási sérelmeiket. Polonyi azt bizonyította, hogy őt a kormánypárt terrorja buktatta meg. Viszont gróf Dégenfeld azzal nyugtatta meg Polonyit, hogy őt meg a függetlenségiék tulheves, merész választási hadjárata ütötte el a mandátumtól. Nem is lehetett ez másképen — mondotta, hiszen Hajduböszörményben még a polgármester is ellene szavazott. Reggel 6 órakor érkezett a két előkelő, de immár bukkott jelölt Budapestre a keleti pályaudvarra s miután egymást kölcsönösen felvilágosították a választási küzdelmek alatt szerzett kedvezőtlen benyomásaikról és sérelmeikről, békességesen tértek nyugovóra.

* * *

Másnap délelőtt és délután másfélszáz sürgöny érkezett Kovács Gyulához a fényes győzelem alkalmából. Az első üdvözlő sürgönyöket Kossuth Ferenc, dr. Thaly Kálmán, Justh Gyula, Edtvös Károly, Bizony Ákos, Kiss Albert, dr. Tóth János, Olay Lajos, Uray Imre, Madarász Imre, dr. Nagy Dezső, Bakonyi Samu, Szabó Kálmán, Rigó Ferenc, Hentaller Lajos, Balogh László, Kubik Béla, Meskó László, Barabás Béla, dr. Vázsonyi Vilmos, Benedek János, Rákosi Viktor, Hoitsy Pál, Kállay Lipót, Gaál Sándor küldötték. Pap Elek személyesen jött át gratulálni, az ügy érdekében önzetlenül, lelkesen közreműködő Doby Sándor nádudvari pártelnökkel, az „ezerholdas” kisgazdával Nádudvarról. Így folyt le a hírneves 1901. évi október második képviselőválasztás Hajduszoboszlón.

és a külföldi hitelezők alapjának a Nemzeti Bankban való kezelését, a bankkamatlábra vonatkozó álláspontot, a pénzsűke és a tőkeképződés problémáit, az adósvédelmet, a részvényjog reformját, a kartell-törvényt, adóügyi rendeleteket, földteherrendezést, hitelsértést, lakóvédelmet, tájékoztat a törvényjavaslatokról, végigvezeti a külpolitikán, rávilágít a nemzetközi helyzetre, a dunai államok együttműködéséről folytatott tárgyalásokra, végül pedig a belpolitikai erők összefogásának kezdeményezését és feltételeit ismereti, a közéleti tisztesség a közéleti tisztaság érdekében folytatott, valamint a választójogi reformra irányuló törekvésekkel.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor Béltékny Lajos lelkész, a gyermek- és ifjúsági istentiszteleten délelőtt 11 órakor Kovács Lajos vallástanártól-lelkész, a délutáni istentiszteleten 3 órakor Fehér János segédlelkész prédikál.

— **Emlékezzünk!** Tizenhárom évvel ezelőtt történt 1919. évi április hó 24-én. Az embertelen, kegyetlen erőszak, minden tisztességet, józan ésszel megcsufoló becstelenség, ármány, gonoszérvés Hajduszoboszlón felberekedteit a józan megfontoltságnak és a tisztos polgári megbecsülésnek: emberéletet, ártatlan vért követelt magának. A zűrzavaros forgatagban így pusztultak el a vérszopók kezén áldott emléktű dr. Fekete László polgármesterünk, Körner Béla bankigazgató, gőzmalomtulajdonos és Tokay József rendőrfogalmazó. Jó emlékeztetőket a történelem örök betűkkel jegyezte fel. Nekünk pedig intő példa mindörökké!

— **Panasznap Hajduszoboszlón.** Báró Vay László főispán és Rásó István alispán április 26-án kedden délután 3 órakor dr. Dömsödy Imre tanácsnok, főispáni titkár kíséretében Hajduszoboszlóra érkeznek. A panasznapot a városháza közgyűlési termében fogják megtartani. Csakis közérdekű sérelmek és panaszok terjeszthetők elő. A református egyház vezetősége az elemi iskola válságos helyzetét fogja feltárni a főispán és alispán előtt, Borbély Gábor földbirtokos, gazdaköri elnök a bajba jutott gazdák nehéz helyzetéről tesz jelentést és kér orvoslást. Tudomásunk szerint a fentiekben kívül még más küldöttségek is járulnak báró Vay főispán és Rásó alispán elé.

— **Dr. Márton Gábor** polgármester, dr. Dajka Ambrus városi főügyész társaságában a városi közgyűlés megbízásából a héten néhány napig a székesfehérvárosban időzött s ott a köicsönkamatok és a tőke visszafizetésére nézve a Ganz és Társa gépgyárral megegyezett. Az egyezség akkor lesz jogerős, ha azt a legközelebb összehívandó városi képviselő-testületi közgyűlés elfogadja és a felsőbbbbség jóváhagyja. A polgármester még többrendbeli városi ügyekben eljár.

— **Dr. Görgey Márton** vm. tiszti főorvos három napon át tartó közegészségügyi vizsgálatokat tartott a héten Hajduszoboszlón.

— **A református leánybiblia-kör** május 5-én délután 5 órai kezdettel dr. Csikesz Sándor debreceni egyetemi tanár, mint vendégszónok közreműködése mellett a ref. templomban vallásos ünnepélyt tart. Az ünnepély iránt a református hívek körében lelkes érdeklődés nyilvánul. Műsört jövő lapszámunk fogja hozni.

— **A genfi leszerelési konferencia** múlt heti tanácskozásán főleg kompromisszumos tárgyalások folytak.

— **A tavaszi időjárás** eddigelé még mindig szeszélyes, változékony, hideg volt.

— **A Duna-szövetség tervezetében** semmiféle újdonság nincs.

— **A Csontos Imre emlékünnepélyt** Karcagon ma egy hete tartották meg.

— **Iskola-vizsgálatok.** Dr. Kacsóh Lajos kir. s. tanfelügyelő április 18—22. napjain a ref. elemi népiskolákban tanfelügyelői látogatásokat végzett.

— **A képviselőház** április 22-én éjféltkor a felhatalmazási törvényjavaslatot elfogadta. A 12 órás gyűlésekért nem nagyon lelkesedtek a tisztelt honatyák.

— **A 25 pengős fürdő-évad bérletjegyek** tizenöt pengőre leendő leszállítása céljából a fürdőigazgatósághoz többszáz aláírással kérelem adatoit be.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságot kötöttek: Szabó Sándor és Döcséi Juliánna. Halálozás: Takács József 52 éves, özv. Karacs Jánosné Végh Margit 55 éves, Végh Antalné Gulácsi Erszébet 39 éves, Jóvér Károly 54 éves, Kátai Károly 43 éves, özv. Cseke Gáborné Márton Klára 68 éves, Madarász János 43 éves, Molnár Károly 17 éves, Hajzer Imréné Buglyós Borbála 58 éves. Született: 2 fiú és 3 leány.

— **Elhunyt tanító.** Kátai Károly hajduszoboszlói nyugalmazott református tanító hosszas szenvedés után élete 44-ik évében hétfőn hajnalban meghalt. Kiváló tanító, értékes, képzett pedagógus volt. Betegségét a világháború és több mint hat évig tartó kínos szibériai hadifogsága alatt szerezte. 1920-ban több német hadifogoly társával Szibériából a nagy Mongol-sivatagon át gyalog, mezítláb tudott menekülni. A 3000 kilométeres ut óriási szenvedései megtörték hatalmas életerejét annyira, hogy néhány évvel ezelőtt nyugdíjba kellett vonulnia. A legkiválóbb gyakorlati méhészek közé tartozott. Hajduszoboszlón a legkiválóbb méhetelepe neki volt. Eihalózásáról a következő gyászlapot vettük: „A. B. F. R. A. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb férj, szerető apa, vő. jó testvér, sógor és rokon Kátai Károly nyug. ref. tanító folyó évi április hó 18-ikán, életének 44-ik, boldog házasságának 9-ik évében, hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. Bármint akarták megmenteni a szerető karok, a fájó szívek s a tudomány! Hiába imádkozott: „Istenem, hagyj élni szeretteim körében!” Hiába volt minden! Elragadta tőlünk a kéréhetetlen halál! Sirba vitte magával a mi kicsiny hajlékunk boldogságát! Drága halottunk hűlt tetemei folyó hó 20-ikán délután 3 órakor a református templomban tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőben fognak örök nyugalomra helyeztetni. Hajduszoboszló, 1932. évi április hó 18. Áldás és béke poraira! Bánatos neje: özv. Kátai Károlyné szül.: Molnár Mária, kisleányával: Lenkével. Apósa és anyósa: Molnár Ferenc és neje Merka Terézia. Testvére: Kátai Gyula nejevel Rác Piroskával és gyermekeivel. Sógora: Dr. Molnár Béla nejevel Czeglédy Piroskával és gyermekeivel. És rokonai.” Temetése általános részvét mellett szerdán ment végbe a városi daleylet működőkarának közreműködése mellett. A ref. templomban Demjén Ferenc lelkész mondott felette megható gyászimát, a temetőben pedig a tanítótestület részéről Bor János igazgatótanító bucsuztatta el. Özvegye és kisleány árvája gyászolja. Dr. Molnár Béla balmazújvárosi tanácsbíró-lelkész a megboldogultban sógorát vesztette el.

— **Halálozás.** Alig néhány hónapja, hogy Cseke Gábor, a Gazdasági Bank r.-t. ny. pénztárnoka meghalt. Most követte áldottlelkű jóságos neje a halálba. Elhunytáról a következő jelentést vettük: „A. B. F. R. A.

Fájdalomtól lesújtva, de Isten rendelésében megnyugodtan tudatjuk az összes rokonság nevében is, hogy a legjobb anya, anyós, nagymama, sógornő, nászasszony és jó rokon özv. Cseke Gáborné szül.: Márton Klára életének 68-ik, boldog házasságának 51-ik, özvegyiségének első évében folyó évi április hó 20-ikán elhunyt. Kedves halottunk földi részzeit folyó évi április hó 22-ikén, délelőtt 10 órakor, a református egyház szertartása szerint, a református templomban tartandó oráció után, a soproni temetőben fogjuk örök nyugalomra helyezni. Hajduszoboszló, 1932. évi április hó 20. Béke poraira! Áldás emlékeztetőre! Gyermekei és unokái: Cseke Péter nejevel Bakóczy Erzsébettel. Cseke Ferenc nejevel Tóth Piroskával. Néhai Cseke János özvegye Császi Rebeka. Cseke Etelka. Szabó Béla. Cseke Anna. Cseke Éva. Cseke Ilona. Cseke László. Sógora, sógornője, násza és nászasszonyai.” A megboldogultat, kiben Cseke Péter és Cseke Ferenc helybeli méhészkáros iparosok édesanyjukat gyászolják, péntek délelőtt Demjén Ferenc lelkész gyászbeszéde után nagyrészvét mellett helyezték örök nyugalomra.

— **Leendő anyáknak** kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „**Ferenc József**” keserűviz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egyhangzóan dicsérik a valódi **Ferenc József** vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszertüzletekben kapható.

FIGYELEM!

Ha ingatlanait elárverezték, vagy árverés alatt van; vagy peresített, vagy nem peresített, de kölcsönrel tulterhelt, vagyis bekövetkezik, hogy tartozásait rendezni nem tudja, elintézés végett forduljon bizalommal az „**ÁLTALÁNOS GAZDASÁGI BANK Részvénytársaság**” karcagi megbízottjához: **R. Radnai Jánoshoz Karcag, Báthory-utca.** Díjtalan felvilágosítás! akár személyesen, akár levélben. Válaszbélyeg csatolandó!

MEGTÉRÜL MINDEN KÖLTSÉGE

ha felmegy a Budapesti Nemzetközi Árumintavásárra és ezen szelvényt kitöltve, magával viszi, mert ugyanakkor

NAGYTAVASZIVÁSÁRT

rendez a

MAGYAR DIVATCSARNOK

hazánk legnagyobb választéku és legolcsóbb áruháza.

A tavaszi vásár május 2-án kezdődik és 21-ig tart.

A jobboldalon levő szelvény a vásárlás befejezése után, a pénztárnál leadandó, ahol a fizetéskor rögtön készpénzben visszaadják a vásárlás értékének 10 százalékát.

MAGYAR DIVATCSARNOK Budapest, Rákóczi-ut 72-74.

Levelezőlapra kérje a díjmentes TAVASZI NAGY ÁRJEGYZÉKET.

Ezen szelvény tulajdonosának

neve:

lakhelye:

bármely összegű vásárlásnál

10%-ot térít vissza

készpénzben a

MAGYAR DIVATCSARNOK

ez évi

tavaszi vásárán

kizárólag május 2—21-ig.

Csak május 21-ig és kizárólag ezen szelvény ellenében kérheti a 10% visszatérítést.

Név és lakhely pontosan kitöltendő!

23

— A vásárolt áru értékének 10%-át készpénzben visszakapja, ha május 2—21-ig ruházati és háztartási szükségletét Budapesten a Rákóczi-ut 74. szám alatti MAGYAR DIVATCSARNOK-ban szerzi be. — Keleti pályaudvartól csak 2 perc 2 hatalmas palotában 40 kivilágított kirakata a Nemzetközi Vásár tartama alatt külön szencziót nyújt a látogatóknak. Olvassa el figyelemmel a cég lapunk mai számában megjelent hirdetését.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik feledhetetlen jó férjem, néhai Káta Károly temetésén megjelenni s ily módon részvétüket nyilvánítva, nagy fájdalommat enyhíteni szivesek voltak, közelebből pedig a református tanítótestület és a városi dalegylet működőkara tagjainak a kifejezett részvétért ezúton mondok hálás köszönetet.

Özv. Káta Károlyné.

— **Megállapították a selyembubók beváltási árát.** Az 1932. esztendőre a selyembubók beváltási árát nem csökkentették olyan mértékben, mint azt a mai viszonyok megkövetelnék. Lehetővé akarták tenni, hogy a szükséges anyagi viszonyok között is tűrhető keresetet juttassanak a selyemtenyésztőknek. A beváltási árak a következők: I. osztályu gubók kilogrammonként 1 pengő, II. osztályu 80 fillér, III. osztályu 10 fillér. A selyemtenyésztők a tenyésztőkés lyuggatott papirost az idén is ingyen kapják. Meg kell említeni, hogy a selyembubók és a selyemfonál árzuhanása már harmadik éve tart a világgiacon, azért volt elkerülhetetlen nálunk is a beváltási ár újabb leszállítása.

— **Bélnyereség,** a máj és az epeutak bántalmi, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását.

— **Meghalt a régi funerátor.** Madarász János 43 éves helybeli lakos, volt ref. egyházi temető, a háboruban szerzett betegségeben hosszas szenvedés után meghalt. Péntek délelőtt temették nagy részvét mellett. A megboldogult felett Bétky Lajos lelkész tartott a ref. templomban gyászimát.

— **Legyek-e filmszínész?** Most, amikor a magyar filmgyártás végre ténylegesen virágba lendült, számszámra kapja naponta a leveleket a Színházi Élet szerkesztősége az állandó érdeklődéssel: legyek-e filmszínész vagy filmszínésznő? Incze Sándor hetilapjának a Színházi Életnek most megjelent új számában a világ legnépszerűbb sztárjai adnak választ ezekre a kérdésekre, illetve adnak tanácsot azoknak, akik a filmszínészi pályára akarnak menni. A Színházi Élet új számában jelenti be, hogy az „Ideális feleség” pályázat győztese nemcsak ötezer pengő értékű kelengyét, hanem egy esztendeig állást is kap, még pedig nem megvetendő állást, mert fizetése havi kétszáz pengő lesz. Ezenkívül egy hónapig ingyen nyaralhat Abbázában kísérvőjével együtt. Egyre nagyobb érdeklődés kíséri a Színházi Élet új pályázatát. Minden tudnivalót megtalálhat az ideális feleség pályázói a Színházi Élet e heti számában, amely Erdős Renée, Nagy Endre, Szász Zoltán, Kosztolányi Dezső, Krudy Gyula, Endrődy Béla és mások érdekesebbnél érdekesebb írásait közli. Háromfelvonásos szindarab, kotta, teljes gyermekjóság és kézimunka-melléklet egészíti ki a Színházi Élet új számát, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-utca 8. sz.

— **Egy világhírű filmsztár kalandjai Budapesten.** Erről közlünk rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket a Délibáb legújabb száma, amely változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Számtalan érdekesebbnél érdekesebb színházi riportot, pletykát, cikket, sok pompás rézkarcserű illusztrációt, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, novellát és rejtélyt közlünk a népszerű színházi képeslap. Egy szám ára 26 fillér.

Nyomatott a „Bocskay”-könyvnyomdában, (Kovács Kálmán és Társa) Hajdusoboszlón. 1932—298.

Vasbutor, kertibutor,

sodronybetét, matraepárna, heneser stb. elismert legjobb minőségű és kivitelű gyártmány közvetlenül a

Debreceni Vasbutorgyár R.-T.

gyártelepén és Piac-utca 72. szám alatti minta lerakatában gyári árban szerezhető be. — Kedvező fizetési feltétel.

Árlap, árajánlat díjmentesen.

Hajdusoboszlóiak találkozóhelye az

István király szálloda

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 8.

Nyugati-pályaudvar mellett. A szállodában étterem, kávéház és am. bar. Telefonszámok (Interurban): 202-43, 294-34. Sürgőnycim: Hotelist.

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda. Minden szobában központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, lift. A szállodában kávéház, cukrászda és fodrász-terem. A keleti pályaudvartól közvetlen villamos összeköttetés: 2-es és 46-os kocsikkal.

— **A református iskolaszék** Bétky Lajos lelkész elnöklete alatt tegnap délelőtt ülést tartott. Az iskolaszék az egyházi tisztviselők, tanítók melléjárásairól szóló jelentést tudomásul vette, egyben javaslatot terjesztett presbitérium elé a most megjelent kormányrendelettel kapcsolatosan az évről-évről közzétett megadásáról és a jövő tanévi iskolai beiratások idejének megállapításáról.

— **Május 2-től kezdődőleg** a debreceni déli és a Budapesti déli este 6 órakor induló és Hajdusoboszlóra este 9 óra 36 perckor érkező gyorsvonatok járatását a vasuti igazgatóság újból elrendelte.

— **Kilenc és fél százalékra** szállította le a kormány a váltók és kötvények után április 18-tól számítható legmagasabb kamat összegét. Ez összegben minden költség benne foglaltatik.

— **A Belsőlegelőbirtokosság** tegnapi rendkívüli közgyűlésén a közigazgatási bizottság megbízásából dr. Uzonyi Barna vm. II-od főjegyző elnököl, mint gazdasági szakértő jelent azon meg Vecsey Zoltán m. kir. gazd. felügyelő. A közgyűlés hangulata épen olyan zűrzavaros, viharos és türelmetlen volt, mint a legközelebbi. Senkit, semmit meg nem hallgattak, úgyhogy a kiűzött tárgyak letárgyalásáról szó sem lehetett. Ennek következtében dr. Uzonyi Barna főjegyző a közgyűlést berekesztette. Pár nap múlva ez ügyben döntő fordulat következik.

— **„Borzalmas gyűrű”** a „Nyil” legközelebbi regényének a címe, Lovass János, a fiatal újságírógárda tehetséges tagja az írója, ki első regényében irodalmi eszközökkel oldja meg egy valaha bünt elkövetett ember tragikomikus hullását a vég felé. Szorongásában menekülni szeretne a végzet elől, de hiába. A végzet utána megy, apró, nem ritkán mulatságos és mégis szörnyű figyelmeztetéseket küld felé, nem ereszt, éppoly, miként ő is követte, nem eresztette egykor azt, aki ellen a bünt elkövette. Az izgalmas örökös hullámzásában egy leány bukkann fel, akireh görcsösen ragaszkodik a végzet felé hulló ember, mert támaszt és megváltást remél. De a kispolgári leány a maga fiatalosságának naivításában nem tud, talán nem is akar támasz vagy megváltás lenni. Elsuható képekben elevenül meg a férfi előtt a régi borzalom... Filmkockaszerű gyorsasággal követik egymást az események, örökös izgalomban tartva az olvasót, aki ilyenformán nemcsak olvassa a történetet, hanem valósággal látja is.

— **Torzszülöttek randevuja.** A szép számi ikerpár, a madárfeji marslakó, a lábnélküli ember, a férfino, a csontvázférfi és még vagy husz ilyen torzszülött adott randevut egymásnak, Amerika egyik városában. Erről a különös találkozásról páratlanul érdekes fényképeket közöl Tolnai Világlapja új száma. Egy szám ára 26 fillér.

— **A. Saletti: Érted tettem...** Olaszország kék ege alatt és Svédország hűvös földjén pereg le az az érdekes szerelmi regény, amelynek egy ex-uralkodóleány és egy fiatal művész a főszereplői. A pompás regény a „Mindenkori Könyv” új kötete, ára 30 fillér, kapható mindenütt.

Megtakarított pénzt

legelőnyösebben kamatoztatja, értékeit, okmányait legolcsóbban megőrzi a Magyar Távirati Iroda R.-T. és a Stúdió érdekkörébe tartozó

Magyar Nemzeti Gazdasági Bank R.-T. Budapest, IV., Károly király-ut 10. a Magyar Távirati Iroda R.-T. nyugdíjpénztára palotájában.

4542—1932.

Hirdetmény.

Figyelmeztetem a lakosságot, hogy a levágot kukoricaszárakat, a iemorzsolt csutkát, tengeri tuskót, csalamadét, cirokszárat május hó 15-éig minden körülmények között fel kell használni, vagy pedig száraz helyen oly módon kell elraktározni (elvermelve, vagy száraz, zárt helyen, padláson, istállóban jól elzárva), hogy abból a kukoricamoly ki ne kelhessen.

Kerítés, sövény, vagy tetőfedésre sem szabad az 1931. évi tengeri-köröt, vagy cirokszárat felhasználni.

A fentiekben közölt rendelkezések pontos végrehajtását folyó évi május hó 15-ét követő időben a helyszínen ellenőriztetni fogom és azok ellen, akik e téren mulasztást követnek el, a kihágási eljárást megindítatom s készletüket hatósági uton, a mulasztók költségére megsemmisíttetem.

Hajdusoboszló, 1932. ápr. 19.

Dr. Márton Gábor polgármester.

Kiadó lakás. Az V. tized Isonzó-utca 180. szám alatti két szoba, konyha és kamarából álló lakás azonnali beköltözésre kiadó. Érdeklődni lehet: VII. tized 42. szám alatt a tulajdonossal.

Gyökerez szőlővesszők, csemege és borfajok fajtisztán legolcsóbban

Kállay Miklós szőlőbégazdaságnál, Kállósemenjén, (Szabolcs - megye) k a p h a t ó k.

3463—1932.

Hirdetmény.

Felhívom Hajdusoboszló megyei város közönségét, hogy az 1931. évi május hó 1-től 1932. évi április hó végéig született gyermekeiket védnihilóítás céljából folyó évi május hó 1. napján délután 2 órakor a városháza nagytermébe hozzák fel. Hajdusoboszló, 1932. ápr. 16.

Dr. Márton Gábor polgármester.

4439—1932.

Hirdetmény.

Felhívom azon gazdálkodókat, akik gazdasági cselédek után a baleset elleni biztosítási díjakat az Országos Gazdasági Munkáspénztár részére még nem fizették be, azt a közpénztárba haladéktalanul fizessék be, mert a munkaadók az 1912. évi VIII tc. 12 §-a értelmében a mulasztásokból eredő teljes kárért a sérült gazdasági cselédnek felelősséggel tartoznak s baleset esetén ebből a munkaadóra súlyos anyagi teher szárazhatik.

Ugyisint biztosítandók az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál az időnyomások (u. n. sommás munkások, gazdasági nyári cselédek). Ehez képest köteles a munkaadó az időnyomásokat, azok tényleges szolgáltatának megkezdése napjától számított 15 napon belül a munkaszerződés bemutatása mellett a városi adóhivatalnál bejelenteni és a hozzájárulási díjat azonnal befizetni, amennyiben az érdekelt munkaadók a sommás munkások biztosítását, illetve bejelentését az előirt időben elmulasztának, baleset esetén a munkaadók ezen mulasztásokból eredő teljes kárért felelősséggel tartoznak és ezenfelül mulasztásuk kihágási eljárást is von maga után.

Hajdusoboszló, 1932. ápr. 16.

Dr. Vasady Győző polgármester h.

Kiadó és eladó. Az I. tizedben 174. szám alatti új ház, mely áll: 2 szoba, előszoba, konyha, spájz és melléképületekből, június 1-ére kiadó és eladó. — A volt fősolgabíróháznál két új lakás szintén kiadó. Értekezni lehet: Stahler Dániel urnál.

Értesítés.

Divat szöveteket és selymeket raktáron többé nem tartok. A divat kelmék árát cca 50 százalékkal, a divat selymek árát cca 30 százalékkal leszállítottam.

Prima crepedechine 96 cm. széles 4 P 20 f.

Taftalin minden színben 2 P 80 f.

Georgette minden színben 4 P 80 f.

Bemberg, parisett és sevilla 1 P 36 f.

Béke-áruház
Debrecen, Szentanna-utca 2.